

Express Zagłębie

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego

KRAKÓW
Biblioteka Jagiellońska
Sw. Anny 12

ODDZIAŁY: KIELCE, Wspólna Nr. 7, tel. 1378; BEDZIN, Małachowskiego Nr. 21, tel. 71-331, DĄBROWA, Sobieskiego 7 i Królowej Jadwigi (róg Narutowicza); ZAWIERCIE, ul. 3-go Maja 29; CZELADZ, Bytomska 31; GRODZIEC, Legionów, tel. 719-66

Polska nie poczyni Rzeszy żadnych ustępstw w sprawie Gdańska

SZTOKHOLM, 18. 5. „Socialdemokraten” zamieścił wielki artykuł wstępny, poruszający sprawy polsko-niemieckie. Dziennik pisze, że po aneksji Austrii i Czech, Hitler chce podkopać swego największego sąsiada na wschodzie — Polskę. Rozwiązanie sprawy gdańskiej wedle planów niemieckich, byłoby pierwszym krokiem do politycznego uzależnienia Polski. Dziennik pisze, że w pamięci narodu polskiego głęboko tkwią słowa Fryderyka II: „Kto posiadzie ujście do Gdańska, ten będzie panem Polski”.

Dziennik przeciwstawia oświadczeniu kanclerza Hitlera o niemieckości Gdańska słowa min. Becka, który nie kwestionując niemieckiego charakteru ludności Gdańska, wskazuje na gospodarczą łączność Gdańska z Polską. Dziennik wyraża wątpliwość, czy ludność Gdańska istotnie pragnie powrotu do Rzeszy, albo Niemcy gospodarze Gdańska opiera się o Polskę.

„Socialdemokraten” pisze dalej, że Anschluss Austrii i Sudetów był ułatwiony dzięki nieświadomości tamtejszej ludności o rzeczywistej sytuacji w Niemczech, podczas gdy gdańszczanie zdają sobie sprawę z tego, mają bowiem reżim państwowy socjalistyczny od roku 1933, zaś ostatnie wybory do Sejmu gdańskiego w r. 1935 były jawne i odbyły się w atmosferze strasznego teroru, a mimo to przyniosły hitlerowcom jedynie częściowe zwycięstwo.

W świetle tych faktów — pisze dziennik — chęć powrotu gdańszczan do Rzeszy jest bardzo wątpliwa.

Przytaczając dane statystyczne, świadczące o świetnym rozwoju Gdańska, jako portu polskiego, dziennik pisze, że z chwilą, gdy Hitler uciska 8 milionów Czechów, żądanie przyłączenia Gdańska do Rzeszy nie jest usprawiedliwione, tym bardziej, że nie można mówić o jakimkolwiek zagrożeniu niemieckiego charakteru Gdańska ze strony Polski.

Opinia Rzymu

RZYM, 18. 5. PAT. „Gazetta del Popolo”, omawiając w korespondencji z Berlinem sytuację międzynarodową, pisze, że Polska znajduje się w pogotowiu i stwierdza na podstawie najbardziej miarodajnych wiadomości, napływających z Warszawy, iż rząd i naród polski są najzupełniej zgodne co do tego, że Niemcom nie można robić najmniejszych nawet ustępstw.

Znamienne interpelacje

LONDYN, 18. 5. Stosunki polsko-niemieckie były wczoraj przedmiotem dwóch interpelacji poselskich w Izbie Gmin.

Pierwsza interpelacja dotyczyła stosunków w Gdańsku. Parlamentarny podsekretarz stanu spraw zagranicznych, odgrywając, oświadczył, że ostatnie informacje, będące w posiadaniu ministra spraw zagranicznych opiewają, iż sytuacja w Gdańsku jest spokojna i przed

stawia tematu do jakiegokolwiek deklaracji specjalnej. Gdy zapytano dodatkowo czy wobec gwarancji brytyjsko-polskich rząd Wielkiej Brytanii jest w ścisłej konsultacji z rządem polskim, wice minister Butler zapewnił interpelanta, że we wszystkich sprawach jest utrzymany kontakt między W. Brytanią a Polską ścisły kontakt.

Druga interpelacja domagała się od premiera zapewnienia, że polityka rządu JK. Mości zmierza do rozwijania dobrych stosunków pomiędzy Rzeszą niemiecką a Polską oraz do ułatwienia pokojowego rozwiązania ich rozbieżności. Premier Chamberlain podkreślił w swej odpowiedzi, że rząd JK. Mości wystąpić mógłby z inicjatywą takiej akcji tylko wówczas o ile tego rodzaju krok odpowiadałby obu stronom.

W związku z rokowaniami z Rosją zadano premierowi również pytania, dotyczące Polski, domagające się wyjaśnienia co do stanowiska czynników polskich

i rumuńskich wobec ewentualności zawarcia paktu pomiędzy W. Brytanią, Francją i Rosją. Premier Chamberlain uchylił się od odpowiedzi, powołując się na wyjaśnienia, udzielone na podobną interpelację dnia 15. 5, do których nie jest obecnie w stanie dorzucić.

Gdy dodatkowo zapytano premiera, czy rząd brytyjski otrzymał jakieś późniejsze informacje, wskazujące na to, że Polska i Rumunia wycofały zastrzeżenia, które ewentualnie poczyniły wobec planu zawarcia takiego paktu, premier odpowiedział przecząco.

Polska jest gotowa

NOWY JORK, 18. 5. PAT. „New York Tribune”, nawiązując do mowy ministra Becka z dnia 5 bm. oświadcza w artykule redakcyjnym, że przy głębszej analizie mowa ta jeszcze bardziej uderza swą szczerością i poczuciem słuszności. Spo-

kój min. Becka tym korzystniej odbija od gwałtowności i napastliwości Hitlera i jego prasy. Jeśli Hitler będzie nadal wysuwał takie żądania, to jasnym się staje, że pragnie on zniszczenia Polski, utworzenia w Europie wschodniej grupy państw niewolniczych, do jakich utworzenia pod hegemonią niemiecką dążył pokój w Brześciu Litewskim.

Niemcy wiedzą, że Polska jest gotowa i że potrafi stawić zacięty opór rażący.

Dziennik dodaje chronologiczne daty z dziejów Gdańska, wykazując, że rządy niemieckie nad Wolnym Miastem w przeszłości niedługo trwały i nie wiele Gdańskowi się zdały.

Kto raz piwa TYCHY skosztuje
Ten je stale ze smakiem pije

Manifestacje żydowskie w Palestynie

przeciw brytyjskiemu projektowi utworzenia państwa palestyńskiego

LONDYN, 18. 5. W stolicy Anglii ogłoszona została „Biała Księga”, w sprawie utworzenia w ciągu lat 10 niepodległego państwa palestyńskiego, opartej na wspólnym udziale Arabów i Żydów w

państwie. Powstanie państwa miało być poprzedzone okresem przejściowym, w ciągu którego rząd brytyjski ponosiłby odpowiedzialność za rząd kraju.

Dzisiaj w południe w Jerozolimie od

była się manifestacja żydowska, wymierzona przeciwko ostatnim propozycjom brytyjskim. Do poważniejszych starć policja nigdzie nie doszła. Przewodcy na wzywali do utrzymania porządku i dyscypliny.

Ludność arabska, jak donosi Reuter, zachowuje się spokojnie i unika wszelkiego rodzaju manifestowania swych uczuć w związku z ogłoszeniem „Białej Księgi”.

Wczoraj w nocy po ogłoszeniu „Białej Księgi” w Jerozolimie w Tel-Awivie odbyły się manifestacje i doszło do poważnych zajść.

W Jerozolimie rzucono 5 bomb zapalających do biur urzędu imigracyjnego. Dwóch dozorców żydów znaleziono związanym przed wejściem do gmachu urzędu, który wkrótce stanął w płomieniach.

W Tel-Awivie około 2000 manifestantów żydowskich napłynęło do dzielnicy gdzie znajdują się gmachy i urzędy państwowe. Manifestanci zniszczyli wewnętrzne urządzenia biur, podpalając je. Jeden z policjantów żydowskich jest poważnie ranny, z tłumu dano szereg strzałów w chwili, gdy policjanci usiłowali za pomocą pałek rozprężyć demonstrantów.

Marsz. Śmigły-Rydz w Ciechanowie na święcie pułku ułanów swego imienia

CIECHANÓW, 18. 5. W dniu 18 bm. pułk ułanów im. Marszałka Śmigłego-Rydz, który swój chrzest bojowy otrzymał w pamiętnych dniach walk o oswobodzenie Wilna, obchodził swe święto pułkowe. Uroczystość ta nabrała zupełnie wyjątkowego charakteru, gdyż uczestniczył ją swą obecnością Pan Marszałek Śmigły-Rydz, któremu nadano obywatelstwo honorowe wszystkich miast i wsi powiatu ciechanowskiego oraz dokonano symbolicznego przekazania wojsku ufundowanego przez społeczeństwo sprzeciwu wojennego.

Marsz. Śmigły-Rydz wygłosił do ułanów przemówienie, które zakończył

słowami:

„Ułani, mam głęboką wiarę i ufność że gdziekolwiek i kiedykolwiek przyjdzie wam spełnić wasz obowiązek żołnierski, zawsze będziecie pamiętali o dumnej waszej tradycji, zawsze będziecie pamiętali o wielkiej przeszłości pułku, o której mówił wam wasz dzisiejszy dowódca i dowódca z czasów wojny, gdy opowiadał wam o bohaterskim epizodzie, o swoim przeżyciu, które dowodzi głębokiej, rzetelnej, żołnierskiej noty pułku.

Mam niezachwianą pewność, że pakt wasz będzie, jak niegdyś na wojnie, tym pułkiem, z którego i ja będę mógł być dumny.”

WYKOLEJENIE SIĘ POCIĄGU WARSZAWA--GDYNIA na dworcu w Gdańsku

WARSZAWA, 18. 5. PAT. W czwartek 18 bm. o godz. 7 rano w pobliżu stacji kolejowej Gdańsk w pociągu pociągim, idącym z Warszawy do Gdyni, wykołoseł się parowóz i kilka wago-

nów. W wyniku wypadku został ranny maszynista i palacz oraz kontuzjowanych 3 konduktorów.

Nikt z pasażerów obrażeń nie odniósł. Przerwa w ruchu wskutek zatarasowania

toru trwała kilka godzin. Jak wynika z wstępnych dochodzeń winę wypadku ponosi maszynista, który przy mijaniu złyrotuicy prowadził pociąg ze zbyt dużą szybkością.

Naszą Kasą Oszczędności jest BANK „SPOŁEM!”

Podniosła uroczystość religijna w Dąbrowie

Relikwie św. Andrzeja Boboli przeniesiono do kościoła parafialnego

Wczoraj w Dąbrowie odbyła się podniosła uroczystość religijna, związana z przeniesieniem relikwii św. Andrzeja Boboli, które w tych dniach przywieziono z Warszawy i prowizorycznie umieszczono w kaplicy na Starej Dąbrowie, a obecnie na stałe w kościele parafialnym.

W kapliczce przy tłumnym udziale wiernych odprawił nabożeństwo ks. Kowalski, a podniosłe kazanie wygłosił O. Jezuita Kołodziejczyk.

Po mszy procesja z relikwiami św. Andrzeja Boboli przeszła ulicami: Legionów, Górniczą, 3 Maja, Sobieskiego i Krolewskiej Jadwigi do kościoła parafialnego.

Wiece przedwyborcze

W SOSNOWCU

Wczoraj o godz. 11 rano odbył się w Sosnowcu — Sielcu wiec przedwyborczy zorganizowany przez Chrześcijańsko-Społeczny Kom. Zjedn. - Narodowego. Na wiecu przemawiali pos. Z. Nowara, pos. Wagner i przew. OZN. Sielec Abratański.

Dziś o godz. 18.30 odbędzie się wiec przedwyborczy w Modrzejowie przy ul. Dąbrowskiej, na którym przemówienia wygłoszą prez. Kaczowski i p. Abratański.

W sobotę ci sami mówcy wygłoszą przemówienia o godz. 18 na Dębowej Górze przy ul. Dębowej.

W dniu 20 bm o godz. 19-ej w sali domu społecznego w Sosnowcu odbędzie się zebranie przedwyborcze, na którym przemówienie mł. inn. wygłosi senator Tomaszkiel wicz.

Tegoż dnia o godz. 18.30 w sali domu społecznego odbędzie się zgromadzenie przedwyborcze kobiet na którym przemówi senatorka Kudelska.

Nowy zarząd

STOWARZYSZENIA WŁAŚCICIELI
NIEBUCHOMOŚCI W DĄBROWIE.

W Dąbrowie odbyło się walne zebranie członków Stowarzyszenia Właścicieli Nieruchomości. Zebranie zajął prezes inż. F. Rogalewicz, który zaprosił na przewodniczącego p. W. Kozłowskiego. Asesorami byli pp. R. Rudzki i J. Szancer.

Po odczytaniu sprawozdania z działalności zarządu za rok ubiegły oraz wniosku komisji rewizyjnej zarządowi udzielono absolutorium.

Nowy zarząd Stowarzyszenia ukonstytuował się następująco pp.: prezes inż. Rogalewicz, wiceprezes prof. St. Tabakowski, II wiceprezes W. Kozłowski, skarbnik A. Skiba, zastępca J. Szancer, sekretarz F. Niezgodziński, gospodarz P. Piotrowski, bez mandatu M. Mameło i L. Czarnota, zastępcy: J. Czerneda, St. Tkórka, A. Grucza, St. Gajkiewiczówna, komisja rewizyjna: J. Winnicki (przewodniczący), A. Sztaba, Stefan Bednarczyk, E. Pilniakowski (zastępca).

Walne Zgromadzenie

ZW. ŻYDÓW UCZEST. O NIEPODLEGŁOŚĆ
W KIELCACH

W Kielcach odbyło się organizacyjne zebranie kieleckiego oddziału zw. Żydów uczestników walk o Niepodległość. W zebraniu wzięli udział wiceprezydent m. Kielce Dorobczyński, prez. powiatowej federacji PZOO i wicestarosta kielecki Nowakowski prezes Kielce Okręgu Zw. Legionistów.

Prezesem zarządu oddziału Związku wybrany został dr. St. Zylberszak. Jako członkowie weszli w skład zarządu pp.: dr. Raab, dr. Peist, mgr. Rawicki, J. Goldwasser, D. Bugajer i A. Lewi.

W czasie procesji relikwie świętego nieśli na zmianę przedstawiciele 57 organizacji, biorących udział w uroczystości

W kościele parafialnym uroczyste nabożeństwo odprawił ks. Jarosz, a kazanie wygłosił O. Superior Jaros.

W podniosłej uroczystości religijnej wzięli udział przedstawiciele władz państwowych i samorządowych ze starostą Boxą na czele oraz kompania honorowa wojska, organizacje katolickie, społeczne związki i młodzież szkolna.

Święto pieśni w Żąbkowicach

Z inicjatywy władz szkolnych corocznie urządzone są uroczystości święta pieśni, w których biorą udział połączone chóry kilku szkół. Pod przewodnictwem p. J. Lenarcika, onegdaj komitet organizacyjny opracował program święta pieśni w Żąbkowicach, które zostanie urządzony w niedzielę 4 czerwca br.

Utworzono cztery sekcje z pośród przedstawicieli organizacji społeczno - kulturalnych, które zaproszono do udziału w uroczystości, mianowicie: propagandowa, techniczna, porządkowa i finansowa. Na

program złożą się: pochód rano z orkiestrą na nabożeństwo. Po południu odbędzie się część koncertowa: 1) pieśni narodowe, wiązanka pieśni żołnierskich i legionowych, efektowne tańce ludowe w strojach ludowych i narodowych.

Przewidziane są popisy świetlic wydaiu powiatowego. Przewodniczący komitetu p. Lenarcik dokłada starań, aby święto pieśni w Żąbkowicach pod względem artystycznym wypadło jaknajokazalej.

Café-Restaurant
„SAVOY”
Sosnowiec, ul. 3-go Maja 8.
Tel. 61-901 62-735 Podklemia 62-791.

Od dnia 16 maja zmiana programu artystycznego:

STELLA BETTY pieśniarka - tancerka
HARRY CHRISTIANS

fenomenalny bułgarski akrobata i stepp'ista

WPROWADZANY NOWOŚĆ: RABAT przy zakupie wyrobów CUKIERNICZYCH:

od sumy zł. 2.50 do zł. 4.95 rabat 10 proc.
od sumy zł. 5.00 do zł. 29.95 rabat 20 proc.
od sumy zł. 30.— wzwyż rabat 30 proc.

Wiadomości bieżące

Plątek 19
M A J

Dziś: Piętra
Jutro: Be.nardyna
Wschód słońca: 4,50
Zachód słońca: 18,40

Dyżury aptek w Sosnowcu

Dzisiaj dyżury nocne pełnią następujące apteki:

H. Rogowski, ul. Małachowskiego 12
C. Truskowski, ul. Piłsudskiego 46

Teatr miejski w Sosnowcu

Dziś o godz. 20.30 teatr miejski odegra w Olkuszu w sali kina Paw doskonałą komedię w 3 aktach D. Nicodemiego pt. „Galganek” z gościnnym występem Franciszka Brodniewicza. Bilety wcześniej do nabycia w restauracji p. Bobrzeckiego w Olkuszu.

W sobotę dnia 20 bm. o godz. 20 teatr miejski w Sosnowcu odegra w Jaworznie w sali kina Sokół komedię D. Nicodemiego pt. „Galganek” z gościnnym występem Franciszka Brodniewicza. Bilety wcześniej do nabycia w kasie kina.

W niedzielę dn. 21 bm. o godz. 20 teatr miejski odegra na Saturday w sali klubu komedię D. Nicodemiego pt. „Galganek” z gościnnym występem Franciszka Brodniewicza.

Zebranie prezydium RADY OKRĘGOWEJ UNII ZZPU.

Dziś o godz. 19.30 odbędzie się w lokalu PZZPP. i H. w Sosnowcu, ul. Sienkiewicza nr. 17-a zebranie prezydium rady okręgowej Unii Związków Zawodowych Pracowników Umysłowych w Sosnowcu. Ze względu na ważność spraw objętych porządkiem obrad, obecność wszystkich członków jest obowiązkowa.

— ERRATA. W zamieszczonym wczoraj artykule pt. „Budźmy wśród młodzieży poczucie solidarności narodowej i militarnym” zniekształcone zostało nazwisko autora. Autorem artykułu jest p. E. Zarychta.

Złoto i srebro na F. O. N. zebrały Wincentki w Czeladzi

Stowarzyszenie pań miłosierdzia św. Wincentego a Paule w Czeladzi podjęło akcję zbiórki wartościowych przedmiotów na F. O. N.

Zbiórka zajęły się członkinie zarządu stowarzyszenia. W krótkim okresie czasu zebrano poważną ilość srebrnych i złotych monet, kolezyków, bransoletek, zegarków, łańcuszków, dewizek i wartościowych przedmiotów. Na listach ofiarodaw

Kolonie letnie

PZZPP. i H. w SOSNOWCU

Komisja Wczasów Pracowniczych P. Z. Z. P. P. i H. w Sosnowcu podaje do wiadomości wszystkim zainteresowanym, że na okres letni zorganizowała trzy ośrodki kolonii o charakterze wypoczynkowym i wypoczynkowo - kuracyjnym, a mianowicie w Krynicy - Zdroju, Rabce-Zdroju i Zakopanem. Ośrodki te czynne są od 16 maja ew. od 1 czerwca br. do 30 września ew. 31 października br. Kolonie zainstalowane są w wygodnych pensjonatach. Pomieszczenia zbiorowe 2-4 osobowe. Uczestnikami kolonii mogą być przede wszystkim członkowie związku i ich rodziny, następnie członkowie pokrewnych organizacji i ich rodziny, wreszcie niezrzeszeni w miarę wolnych miejsc. Płoseć miejsce na koloniach ograniczona.

Bliższych informacji udziela i zgłasza nia (najpóźniej na 2 tygodnie przed terminem wyjazdu) przyjmuje sekretariat związku ul. Sienkiewicza 17-a, tel. 61392.

Do Komunii św.

W wielkim wyborze: Medaliki złote i srebrne, łańcuszki, rygrafy oraz praktyczne podarki najtaniej poleca:

Stanisław Bocianowski

ZAKŁADY JUBILERSKO-ZEGARM
STRZOWSKIE I OPTYCZNE

Sosnowiec, 3-go Maja 18, tel. 62.501
Dąbrowa Górna, 3 Maja 10, tel. 68.386

Sokoli z Zagłębia JADĄ NA ZŁOT DO LWOWA.

W dniach 28 i 29 bm. odbędzie się zlot sokoli z okazji 20-lecia obrony Lwowa.

Z Zagłębia wyjeżdża 400 sokolic i sokolów. W ramach zlotu odbędą się zawody gimnastyczne, pływackie i strzeleckie. Najliczniejszy zastęp zawodników z Zagłębia wystawia gniazdo Dąbrowa.

Z gniazda tego jadą do Lwowa: Maraszkówna, Hachulska, Pitulanka, Trzaskówna, Ociepkówna, Sibiłakówna, Dąbówna, Podziemska, Kozińska, Trzebińska, Knapik, Kochanowski, Grela, Gola, Kruszowski R, Kruszewski Zb. Grzaba, Winkiel, Piekarski, Koziol.

Zawody lekkoatletyczne W DĄBROWIE

Staraniem Tow. Gimn. Sokół w Dąbrowie w dniu 20 bm. o godz. 16 odbędą się zawody lekkoatletyczne o puchar prechodni prezydenta miasta p. Trzesimiecha i KPW.

Poszczególne konkurencje: biegi: 60, 100, 200, trójbój sprinterski, 800 i 3000 m. dla pań 200 m. Rzut dyskiem, rzut kulą skoki w dal i wzwyż, sztafeta 4x100 m. Wpisowe dla zawodników wynosi 20 gr.

Zgłoszenia do zawodów przyjmuje dziś p. Knapik Stanisław, Dąbrowa, ul. Hieronimska nr. 8.

ców znalazło się ponad 120 osób.

W starostwie powiatowym w Będzinie złożyli ofiary na F. O. N.: dzieci szkoły powszechnej w Psarach — 23 zł. 75 gr. Fr. Mazurkiewiczowa — 24 zł., pracownicy umysłowi fabryki olejów Potoka w Będzinie — 121 zł., właściciele osad tabelowych wsi Niwka — 1000 zł.

